

ROSENBORG - AMALIENBORG

DE DANSKE KONGERS KRONOLOGISKE SAMLING
ÅRSBERETNING 2010

Forord	3
Rosenborg	4
Amalienborg	6
Ny hjemmeside	9
Bevaring	10
Besøgstal og omvisninger	11
Økonomi og arbejdsplaner	12
Gaver og tilskud	15
Regnskab	16
Publikationer	17
Forskningsprojekter	18
Foredrag og anden formidling	18
Kurser, kongresser, møder	19
Udlån	19
Studiebesøg	20
Erhvervelser	20
Vedtægter og revision	21
Tillidsposter og medlemskaber	22
Personale	23

Anskaffelsen af Jacob van Doordts portræt af Hertug Ulrik var en stor begivenhed i 2010. H.K.H. Prins Christian afslørede maleriet sammen med H.K.H. Prinsgemalen og i selskab med H.K.H. Kronprinsessen.

FORORD

Det kan med glæde konstateres, at 2010 atter blev et tilfredsstillende år for De Danske Kongers Kronologiske samling. Med et samlet besøgstal på lidt over 325.000 gæster for de to museumsafdelinger på Rosenborg og Amalienborg er der tale om en fortsat stigende publikumsinteresse. Samlet set er besøgstallet steget med henved 25 % over de sidste to år. Dette gode resultat skyldes flere faktorer. I Danmark har man igen kunnet spore en stigning i den internationale turisme, og denne udvikling kan i særlig grad aflæses i Rosenborgs besøgsmonter, hvor omkring 70 % af de besøgende har kunnet registreres som udenlandske gæster. Museet har dog også selv bidraget til den positive udvikling gennem en målrettet formidlingsindsats. På Amalienborgmuseet er der således i 2010 blevet afholdt tre særudstillinger: *Kongelige Inspirationer, Margrethe 2* samt *Dronning Ingrid*. Udstillingen *Margrethe 2* vistes i anledning af H.M. Dronningens 70 års fødselsdag, og udstillingsåbningen skete i overværelse af Regentparret og Kronprinsparret. Udstillingen *Dronning Ingrid* vistes i anledning af 100-året for Dronning Ingrids fødsel, og begge de nævnte udstillinger havde stor publikumsinteresse. På Rosenborg vistes i perioden februar til maj den store særudstillingssatsning *Tro-Styrke-Kærlighed. Danmark-Sachsen 1548-1709*. Denne udstilling var blevet til i et nært samarbejde med Grünes Gewölbe i Dresden, hvor den blev vist i efteråret 2009. Åbningen på Rosenborg skete under deltagelse af H.M. Dronningen, H.K.H. Prinsesse Benedikte samt den

tyske Forbundspræsident Horst Köhler og Sachsens Ministerpræsident Stanislaw Tillich. Endelig vistes i efteråret, i anledning af 350-året for Enevældens indførelse, særudstillingen *Pomp og Pragt. Kongemagt og Enevælde*.

Det internationale museumssamarbejde er af største betydning for De Danske Kongers Kronologiske samling. Museets medarbejdere er medlemmer af flere internationale museumsorganisationer, hvor der gives mulighed for faglig udveksling og vidensindsamling. Samlingerne bidrager endvidere årligt til en lang række udenlandske særudstillingsarrangementer. I efteråret 2010 etablerede Rosenborg således en særudstilling af Flora Danica Porcelæn på Staatliches Museum i Schwerin i anledning af Kronprinsparrets officielle besøg i Mecklenburg-Vorpommern.

Der har i 2010 fortsat været arbejdet på en øget publikumsadgang til samlingerne, både fysisk og via de elektroniske medier. Som et led i projektet *Konge Connect* er der udarbejdet nye hjemmesider, som nu også inkluderer Amalienborgmuseet. I løbet af 2011 vil der blive installeret et lokalt netværk på de to udstillingssteder, således at man via smart-phones vil kunne scanne sig frem til hjemmesidernes oplysninger om interiører og de udstillede genstande.

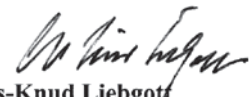
De Danske Kongers Kronologiske Samling er det første museum i Danmark, der indfører denne teknologi.

De senere års gradvise restaurering af Rosenborgs interiører er fortsat i 2010 med den påbegyndte, gennemgribende istandsættelse af Frederik 3.s "Marmorgemak". Restaurering af dette enestående rum har i årtier stået på ønskelisten, men er nu muliggjort af en stor donation fra en privat fond. Konserveringen af Wauters-tapeterne fra Christian 5.s tid er nu tilendebragt takket være en statslig bevilling under projektet "genstande af enestående national betydning".

Museets medarbejdere har med stor entusiasme løst årets mange forskelligartede opgaver. Museets ledelse påskønner i høj grad denne indsats. Samtidig skal der bringes en hjertelig tak for den store velvilje og tillid, som museet har mødt i vide kredse, og som blandt andet i flere tilfælde har givet sig udslag i generøse donationer til etablering af særudstillinger, erhvervelser og istandsættelsesarbejder. Endelig rettes der en ærbødig tak til Den Kongelige Familie for den værdifulde støtte, museet også i det forgangne år har modtaget i form af gaver og udlån til særudstillinger, samt den varme interesse for museets virksomhed, som er kommet til udtryk ikke mindst ved mange besøg i samlingerne på Amalienborg og Rosenborg.

Rosenborg, Juni 2011

Niels Eilschou Holm
Direktør

Niels-Knud Liebott
Museumsdirektør

Ved særudstillingen i anledning af H.M. Dronningens 70 års fødselsdag, var der ved udgangen mulighed for at skrive en hilsen til Majestæten. Op imod 10.000 gæster benyttede chancen.

ROSENBORG

Den største udstillingssatsning i mange år på Rosenborg blev realiseringen af det mangeårige samarbejde om en særudstilling med Grünes Gewölbe og Staatliche Kunstsammlungen Dresden. Under titlen *Mit Fortuna übers Meer* var udstillingen allerede blevet vist i Dresden i perioden 21. aug. 2009 - 3. jan. 2010 og havde der vakt stor og berettiget opmærksomhed. De fleste af genstandene blev derefter overført til Rosenborg, hvor udstillingen kunne åbne den 17. feb. 2010, nu under en dansk titel *Tro-Styrke-Kærlighed. Danmark-Sachsen 1548-1709*.

I næsten 200 år var kurfyrstedømmet Sachsen og kongeriget Danmark forbundet ved familiære bånd. Det begyndte med ægteskabet mellem hertug August, den senere kurfyrste af Sachsen, og den danske kongedatter Anna i året 1548. Siden udvekslede de to mægtigste lutheranske hoffer i Europa vielsesringe flere gange: Kurfyrst Christian 2. med prinsesse Hedvig af Danmark, den udvalgte prins Christian med Magdalena Sibylla af Sachsen og siden Johann Georg (3.) med prinsesse Anna Sophie af Danmark. Først Friedrich August I's konvertering til katolicismen ændrede denne tradition for ægteskabelige forbindelser. Men endnu da den sachsiske kurfyrste krones som polsk-litauisk konge i Krakow 1697, prangede hans kroningskåbe med den danske elefantorden, som han havde fået tildelt 1686.

300-års jubilæet for Frederik 4. af Danmarks statsbesøg hos sin sachsiske fætter i Dresden 1709 bød på en fortrinlig lejlighed til at vise de to hoffers forbindelse i henvendelse til århundreder. Med kostbare kunstværker fra Rosenborg Slot, såvel som andre danske og svenske museer på den ene side, og skattene fra Staatliche Kunstsammlungen Dresden og andre sachsiske museer på den anden side, blev anskueliggjort renæssancens og barokkens kulturelle forbindelser mellem de to hoffer i alle facetter. Samtidigt blev det tydeliggjort, hvordan fyrstelige familieforbindelser og deres bidrag til international politik kom til udtryk i tidlig moderne tid. Med enestående kunstværker, der for en stor dels vedkommende aldrig tidligere er blevet udstillet uden for deres hjemland, udfoldedes et kalejdoskop af europæisk kunst- og kulturhistorie.

Udstillingen var opstillet to steder på Rosenborg, dels i Slottets riddersal, og dels i særudstillingslokalerne i Kommandantboligen. I Dresden havde genstandene været udstillet i et samlet, tidsmæssigt forløb, der var centreret omkring de fire ægteskaber mellem det danske kongehus og det kursachsiske hus, sluttende med Frederik 4.s besøg i Dresden 1709. På Rosenborg blev genstandene grupperet i to parallelle forløb; mandssiden og spindesiden. Udstillingens scenografi skyldes Kvorning design & kommunikation. Til udstillingen blev skabt et antal vægmoduler med indbyggede montrer, som efter en mindre ombygning har kunne genbruges i andre udstillinger.

Udstillingen åbnedes den 16. februar i snevej, under deltagelse af H.M. Dronningen, Præsidenten for Forbundsrepublikken Tyskland, Prof. Dr. Horst Köhler, H.K.H. Prinsesse Benedikte og Ministerpræsidenten for Fristaten Sachsen Stanislaw Tillich.

Udover Rosenborgs egne genstande, stammede udlånene i første række fra en række museer under Staatliche Kunstsammlungen Dresden: Gemäldegalerie Alter Meister, Grünes Gewölbe, Kunstgewerbemuseum, Kupferstich-Kabinett, Mathematisch-Physikalischer Salon, Münzkabinett, Rüstkammer og Skulpturensammlung. Hertil kom udlån fra Evangelisch-Lutherische Landeskirche Sachsen, Sächsische Landesbibliothek - Staats- und Universitätsbibliothek Dresden, Stadt- und Bergbaumuseum Freiberg, samt Stiftung Schloss Friedenstein (Gotha, Schlossmuseum). Endvidere udlån fra Nationalmuseum Stockholm, Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot, Det Kongelige Bibliotek København, Det Danske Kunstindustrimuseum København, Museet på Koldinghus og Nationalmuseet; Danmarks Middelalder- og Renæssance samt Den Kongelige Mønt- og Medaillesamling.

Til den danske version af udstillingen overtog man med få ændringer det tyske katalog. De fleste artikler blev

En af de pragtfulde genstande fra Grünes Gewölbe i Dresden, som del af særudstillingen *Tro Styrke Kærlighed* på Rosenborg.

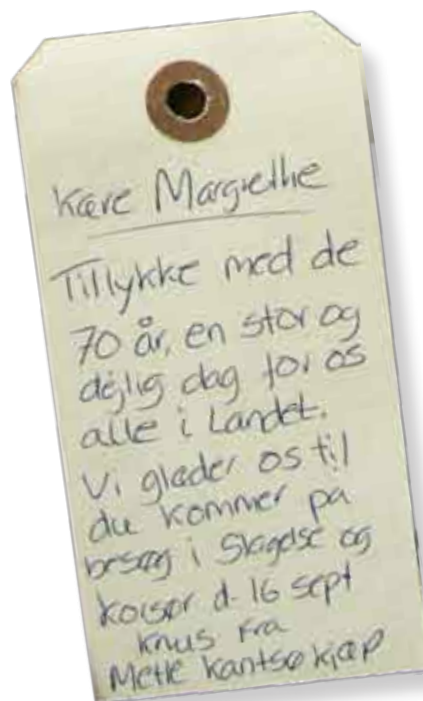

oversat til dansk, og kataloget blev forsynet med en enkelt ny artikel. Tilsvarende blev katalogdelen oversat til dansk, dog med tilføjelser af genstande, som ikke var blevet vist i Dresden. Samtidig blev, i begrænset omfang, medtaget genstande i det danske katalog, som det ikke var muligt at vise på Rosenborg, men som skønnedes vigtige for helheden. Udarbejdelsen af det danske katalog blev koordineret af Jørgen Hein og Peter Kristiansen.

Udstillingen i Riddersalen blev set af 49.538 gæster, og ca. en femtedel fandt også vej til Kommandantboligen - 10.834 gæster.

I efteråret 2010 blev Riddersalen igen indtaget af en særudstilling. I oktober var det 350 år siden, at enevælden blev indført i Danmark og Norge, og det blev markeret med en stor udstilling *POMP & PRAGT Kongemagt og enevælde 1660-1709*. Enevælden samlede al magt hos kongen og gjorde ham til Guds jordiske stedfortræder. Som styreform varede enevælden til 1848, da Frederik 7. anerkendte borgerskabets krav om politisk medindflydelse, hvilket førte til Grundloven af 5. juni 1849, Danmarks første demokratiske forfatning. I Danmark har enevælden således flere år på bagen end demokratiet, og flere af dens forordninger er gældende lov. Målet med denne særudstilling var at lade malerier, dragter og kunsthåndværk vise karakteristiske træk af enevældens samfund og debat. En af de mest markante genstande var Christian 5.s kroningskåbe, opstillet på en figur, knælende foran en model af alteret i Frederiksborg Slotskirke - der hvor enevældens salvinger fandt sted. I alt var udstillet ca. 100 genstande, suppleret med et par indlån fra Det Kongelige Bibliotek. Udstillingen stod i perioden 16. okt. 2010 til 20. feb. 2011 og blev set af 42.285 gæster.

Til udstillingen genanvendtes mange af udstillingsmodulerne fra Dresden-udstillingen, dog på en ny måde. Udstillingen var sammensat af Jørgen Hein. Tekster og plancher layoutet af Axel Harms og Peter Kristiansen.

Den knælende Christian 5. iført salvingsdragt og -kåbe, var blandt de ting, man kunne opleve i udstillingen *Pomp & Pragt*.

AMALIENBORG

En af årets store begivenheder i Danmark i 2010 var Hendes Majestæt Dronningens 70-års fødselsdag, hvilket fejredes med hele to særudstillinger på Amalienborgmuseet.

Som optakt til fødselsdagen vistes udstillingen *Kongelige inspirationer* med helt nye, strikkede dragter af designere fra kunsthåndværkergruppen "Netmaskerne". Sammenslutningen, der eksperimenterer med udvikling af moderne, nytænkende dansk strikdesign, har ca. 70 medlemmer, hvoraf 24 deltog i den censurerede udstilling. Inspirationerne til unikamodellerne var dragter og kjoler, som H.M. Dronningen har båret gennem årene, og udstillingen omfattede desuden fotos visende Majestæten i disse dragter - alt fra pragtfulde gallakjoler til hverdagstøj og mere specielle klædninger, som f.eks. den traditionelle grønlandske kvindedragt. Desuden vistes i Dragtgalleriet et udvalg af de dragter, der har været inspirationskilder for strikdesignerne. Designernes store kreativitet og professionalisme i arbejdet med garner, snit og mønstre, samt de tydelige afsæt i Dronningens dragter gav også indblik i, hvordan en tidligere tids mode kan inspirere til nye spændende variationer. I udstillingen kunne man gå på opdagelse og se, hvordan inspirationer og de nydesignede dragter forholdt sig til hinanden - i spændingsfeltet mellem tradition og fornyelse. De besøgende oplevede overraskende idéer, smukt design og strikdesign på højt niveau.

Kongelige inspirationer blev ledsaget af et illustreret kataloghæfte, og vistes i Havesalen og Spisestuen i perioden 9. jan. - 14. marts. Udstillingen, der realiseredes i samarbejde med "Netmaskernes" udstillingsgruppe, og efterfølgende vistes på Kvindemuseet i Århus og Museet på Sønderborg Slot, blev set af 6.494 besøgende. Det kunne konstateres, at mange af gæsterne var nye gæster på museet, typisk strik- og design-interessererede, der ikke tidligere havde været opmærksomme på museets eksistens.

Udstillingen *Margrethe 2.* åbnede den 8. april under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen,

En blandt flere af H.M. Dronningens kjoler i særudstillingen i anledning af Majestædens 70 års fødselsdag.

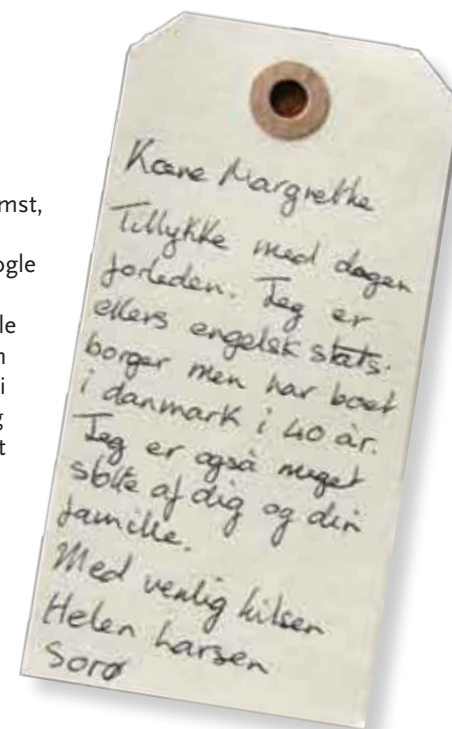
Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen og Deres Kongelige Højheder Kronprinsparret.

Der fokuseredes i udstillingen på Majestædens liv og virke, bl.a. med nedslag på mærkedage og højdepunkter i livet. Nogle mærkedage har mange af os til fælles, mens andre er særlige for et menneske som Margrethe 2. Hvor mange af os skal måske have Statsrådets tilladelse til giftermål? Og hvem oplever, at verdenspressen er forsamlet ved alt - fra tjenesterejser til familiens fester?

Solskinsprinsesse, tronfølger, havens allersomdejligste blomst, hustru, mor, monark, farmor. Det er blot nogle få af de mange tillæg til Monarkens officielle navn og titel, gennem 70 år har fæstnet sig i Danmarks befolkning om Hendes Majestæt Dronning Margrethe 2. af Danmark. Man har sagt, at en almindelig pige voksede op i ualmindelige omgivelser og med en ualmindelig skæbne.

Majestædens liv og virke er fulgt med stor interesse i offentligheden fra første færd. En lille pige fødtes i Danmark en forårsdag i 1940 og blev et lyspunkt i mørke tider. Da Monarken fyldte 70 år, faldt mange minder os hver især ind; både om Dronningens livsforløb, som danskerne har levet med i siden det daværende kronprinspars førstefødte kom til verden, og hvad der siden er hændt her og hisset i de syv årtier. Der er sket meget i verden, i Danmark og for Regenten - om hvem man kan sige, at pigen ikke var så almindelig endda og påtog sig en livsopgave, som har udfoldet sig på mangfoldig vis. Den moderne monark i Danmark fylder embedet med sit personlige præg. Udstillingen, der tilstræbte at give indtryk af mangfoldighed, fyldte da i bogstaveligste forstand også hele museet, idet også de permanente udstillinger i kongernes arbejdsværelser og Dronning Louises salon blev indraget, for at belyse så mange temaer som muligt.

Hendes Majestæt Dronningens velvillige og engagerende bidrag med udlån og oplysninger var af afgørende betydning for udstillingen og den tilhørende publikation. Museets primus motor i realisering af

udstillingen var projektmedarbejder, cand.mag. Lisbeth Kragh, og til gennemførelsen bidrog Københavns Manufakturhandlerforenings Almene Fond med økonomisk støtte.

Udstillingen var åben for besøgende 9. april - 19. sept. og blev set af 60.698 gæster, hvoraf ca. 5.000 fra både Danmark og alverdens andre lande benyttede lejligheden til at skrive små fødselsdagshilsener til Majestæten ved de til anledningen opstillede skrivepulte.

I 2010 var der også et 100-år at markere, så museet slog i efteråret dørene op for udstillingen *Dronning Ingrid* med ønsket om at give indtryk af Dronning Ingrids personlighed, liv og virke gennem 90 år - og et stadigt levende minde om den populære og højt respekterede dronning.

Født som svensk prinsesse i 1910, ankom Ingrid til Danmark som nygift kronprinsesse i 1935. I ægteskabet med daværende kronprins Frederik (9.) kom der tre døtre; Prinsesserne Margrethe, Danmarks nuværende dronning, Benedikte og Anne-Marie. Samtidig med rollen som familiens samlende midtpunkt påtog kronprinsessen sig en lang række udadvendte opgaver, bl.a. som protektor for organisationer. Efter tronbestigelsen i 1947 blev Dronning

Udstillingen i anledning af H.M. Dronningens 70 års dag, fortalte også om familielivet. Her prinsernes gávogn.

Ingrids virke i offentligheden, sammen med Kong Frederik 9., endnu mere omfattende. Den aktive og udadvendte tilværelse fortsatte i enkestanden fra 1972, og - i det omfang, at helbredet med tiden tillod det - frem til Dronning Ingrids død som 90-års i 2000.

Hendes Majestæt Dronningen viste som så ofte før sin store interesse for museet og bidrog med stort engagement og sprudlende idérigdom, med både egne lån, oplysninger og gode idéer. Således var det f.eks. efter Dronningens idé, at Franciska Clausens smukke, men hidtil lidet kendte portræt af Dronning Ingrid blev vist frem på udstillingen.

På museet var det praktikant, stud.mag. Britta Streatfield, der stod for udstillingen. Det illustrerede katalog nyder godt af biografiske artikler af ordenshistoriograf, professor Knud J.V. Jespersen, museumsinspektør på Sønderborg Slot, Inge Adriansen, og bestyrelsesformand for Det Danske Institut i Rom, Ove Hornby.

Dronning Ingrid, der realiseredes med støtte fra Franz Hoffmanns Mindelegat og Oticon Fonden, var åben for publikum fra den 2. okt. 2010 - 25. april 2011 og blev set af 24.855 besøgende.

I perioden 27. feb. - 8. aug. var der ekstra mange mennesker på Amalienborg Slotsplads. Slots- og Ejendomsstyrelsen åbnede Frederik 8.s Palæ for offentligheden, inden at det blev overdraget til Deres Kongelige Højheder Kronprinsparret. Palæet var over en årrække blevet gennemgribende restaureret, ligesom en række samtidskunstnere havde udsmykket de repræsentative rum. Interessen for at se det kommende residenspalæ var stor,

Tableau fra udstillingen i anledning af 100 året for Dronning Ingrids fødsel.

og Amalienborgmuseet havde forud indgået aftale med Styrelsen om bl.a. billetsamarbejde, og månederne med den helt unikke situation forløb på bedste vis.

I forbindelse med planlægning af særudstillingen *Gud bevare Danmark. Kongehuset, kirken og kristendommen*, der vises i 2011, er cand.mag. Gunnar Adriansen projektansat.

For at få nærmere oplysninger om museets kunstsamling med henblik på bevaring og formidling af de mange værker er mag.art. Anne Cathrine Wolsgaard Iversen projektansat.

Nyt i 2010 var et samarbejde med Folkeuniversitetet om forelæsningsrækker, der afholdtes i Gallasalen i Christian 8.s Palæ, på etagen over Amalienborgmuseet.

Forelæsningsrækkerne var tilrettelagt af museet, d.v.s. museumsinspektør Birgit Jenvold og H.M. Dronningens Håndbibliotekar, dr.theol. Christian Gottlieb. Den første række afholdtes i foråret med titlen *Amalienborg. Fra adelspalæer til kongebolig. Kunst og boligindretning i fortid og nutid* - i forbindelse med åbningen af Frederik 8.s Palæ. I efteråret fulgte rækken *Dronninger i en borgerlig tid* i anledningen af H.M. Dronningens 70-års dag og 100-året for Dronning Ingrid's fødsel. Forelæsningsrækkerne, der trak fulde huse af folkeuniversitetsbrugere, som også fik adgang til museet, gav også mulighed for, at Kongehusets og museets ansatte kunne deltage. Det vellykkede samarbejde fortsættes i 2011 med nye forelæsningsrækker.

For anden gang deltog museet i den københavnske Kulturturné i oktober. Atter var det en publikumsmagnet, der også omfattede adgang til Beletagen over museet, samt musikalske indslag. Aftenstemning på Amalienborg er noget helt specielt, og besøgstallet var 2.989.

I 2010 har sønderjyske initiativtagere ønsket at etablere en permanent udstilling om Kongehuset og Sønderjylland i den kongelige ventesal på Gråsten Banegård. Forslaget har affødt, at Amalienborgmuseet og Museet på Sønderborg Slot sammen har udarbejdet et projektoplæg med budget, som initiativgruppen vil søge at finansiere, så udstillingen kan realiseres snarest.

Havesalen på Amalienborgmuseet under udstillingen *Kongelige Inspirationer*.

NY HJEMMESIDE

2010 blev året hvor Samlingen fik en ny og meget omfattende hjemmeside.

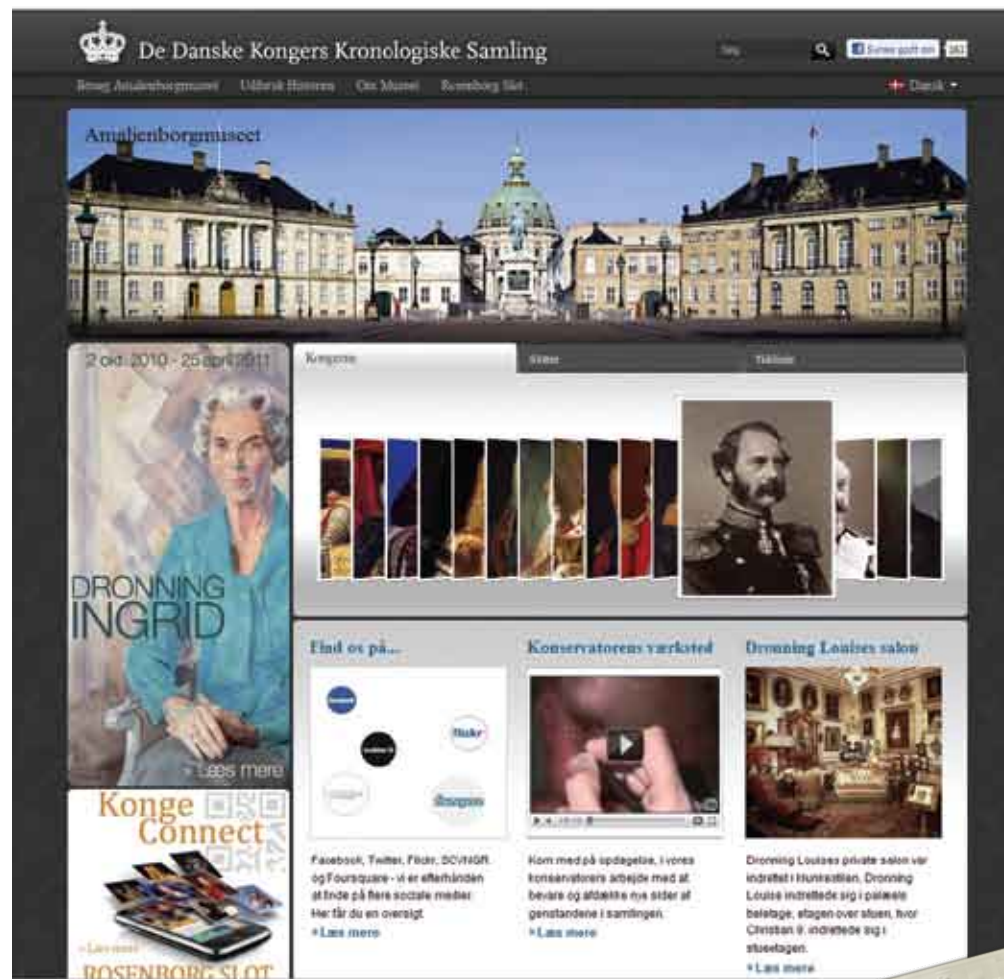
Hjemmesiden, som også inkluderede en længe ønsket selvstændig og fyldestgørende tilstedeværelse for Amalienborgmuseet, blev til som en del af projektet *Konge Connect*.

I 2009 modtog samlingen støtte fra Kulturarvsstyrelsen til at udvikle en helt ny form for formidling til samlingens to afdelinger. Projektets mål er at kunne tilbyde publikum engagerende formidling af samlingerne ved hjælp af deres egne smartphones.

Der er tale om en integreret løsning, hvor det righoldige materiale på hjemmesiden automatisk tilpasses til visning på mobiltelefoner, og der åbnes mulighed for at skabe skræddersyede ture rundt på Rosenborg og Amalienborg.

Med den nye side lanceredes Samlingen desuden på en håndfuld sociale medier, først og fremmest Facebook, som er stærkt integreret i hjemmesiden.

Arbejdet fortsætter, og den mobile løsning bliver rullet ud på begge afdelinger i løbet af 2011.

BEVARING

Møbelkonservering

Lehmanns musikskab, inv.nr. 13-234.

Herunder, i samarbejde med Musikhistorisk Museum, udvikling af et system til afkodning af musikvalser. Opgaven er ikke afsluttet.

Konservering og restaurering af forgyldninger på Lehmann musikskab, topdel.

Påbegyndelse af konserverings- og restaureringsprojekt af loftsmalerier og bemalede døre i vær. 5, Marmorgemakket. Tre Loftsmalerier med dansende og svævende putti fra loftet i værelse 6, dele af det såkaldte Musikanterloft.

Diverse andet konserveringsrelateret arbejde:

Diverse magasin-arbejde i Magasin, B6, Brede.

Løbende småopgaver på slottet, bl.a. nød-reparationer på museumsgenstande og rumind-retninger.

Tilpasninger, efter arbejdstilsynets anvisninger, af værksted i Brede.

Udstillingsarbejde:

Tro Styrke Kærlighed. Danmark-Sachsen 1548-1709

Pomp & Pragt Kongemagt & Enevælde

Margrethe 2.

Dronning Ingrid

Udvikling og produktion af udstillingssystem.

Malerikonservering:

Opgaver for H.M.Dronningens Hof: Porcelænsaskebæger, antik vietnamesisk keramikvase.

Opgaver for Slots- og Ejendomsstyrelsen og Erik Ejnar Holms Tegnestue: Farvekonsulent på farvesætningen af Frederik 8's Palæ.

Registrering af et sæt salonstole til udlån fra Statsinventarieudvalget til Højesteret. Farvekonsulent på farvesætningen af Frederik 8's Palæ.

Opgaver for Rosenborg: Medhjælp ved opstilling af udstillingen, Pomp og Pragt

Påbegyndelse af konserverings- og restaureringsprojekt af loftsmalerier og bemalede døre i vær. 5, Marmorgemakket. Tre Loftsmalerier med dansende og svævende putti fra

loftet i værelse 6, dele af det såkaldte Musikanterloft.

Konservering og restaurering af forgyldninger på Lehmann musikskab, topdel.

Opgaver for Amalienborgmuseet: Klargøring til udstilling om Dronning Ingrid, konservering og restaurering af radering af Kronprinsessan Margaret, Dronning Ingrid's mor. Foto af udstillingsplakat.

Klargøring til udstillingen *Gud bevare Danmark*, Konservering og restaurering af Maleri af Slott-Møller: Fædrelandets Vår.

Pilotprojekt vedrørende Kunstprojekt på Amalienborg Museet, Kunstsamlingen. Udarbejdelse af system for tilstandsrapporter og undersøgelser.

Der skrevet rapporter på samtlige ovenstående konserveringsopgaver.

Tekstilkonservering:

Nødtørført istandsættelse af Frederik 3.s dragt fra Arvehyldningen 1660; småreparationer i forbindelse med fotografering, udlån og udstilling.

Udstillingsarbejde:

Dragter til/ fra Dresden, samme dragter opstillet og nedtaget på Rosenborg; Dronningens dragter til *Kongelige Inspirationer* på Amalienborg; Dronning Ingrid mindeudstilling; Margrethe 2.s fødselsdagsudstilling; dragter til *Pomp og Pragt* på Rosenborg, dragter til *Enevælden på Frederiksborg*; opstilling af Dronning Desirées hofslæb til *Härskarkonst* på Nationalmuseum, Stockholm.

Andre opgaver:

Opstilling og fotografering af H.M. Dronningens kjoler; taburetetræk til F8s Palæ (rek.); rekonstruktion af kjolen i Tizians maleri *Damen i Hvidt* til Gemäldegalerie Alte Meister, Staatliche Kunstsammlungen, Dresden (privat opgave).

FORSKNING/ UNDERSØGELSER:

Vejledning og kommentarer til licentiat-opgaven "In search of scientific methods for conservation of historic silk costumes", Johanna Nilsson for Göteborgs Universitet, 2010. Undersøgelse og beskrivelse af fløj, kniplinger og besætninger på nyindkøbt portræt af hertug Ulrik, Rosenborg.

Forespørgsler:

Vedrørende guld/ sølvkniplinger, blodplettede dragter, elektrolytisk rensning af metalkniplinger, salvingsportrætter og Christian 4.s skjorte.

Alt konserveringspersonale var involveret i opsætning og nedtagning af årets udstillinger - ikke mindst *Tro-Styrke-Kærlighed* og *Pomp og Pragt* krævede fuld bemanning.

BESØGSTAL

Samlingerne blev i 2010 besøgt af 325.375 gæster, fordelt med 238.278 på Rosenborg og 87.097 på Amalienborg.

Besøget er 41.891 eller knap 15 % bedre end i 2009, hvilket dækker over en fremgang på Rosenborg på 22.698 og på Amalienborg på 19.193. Det er yderst glædeligt at se, at Samlingen stadig kan øge sit besøgstal, på trods af den finansielle krise. Den store fremgang på Amalienborg skyldes ikke mindst fremvisningen af Kronprinsparrets nye bolig i Frederik VIII's Palæ, hvilket også medførte et stærkt forøget besøg i museet.

På Rosenborg fordelte de besøgende sig med 183.370 voksne, 12.937 studerende, 30.678 børn og unge, samt 11.293 skoleelever. De tilsvarende antal for Amalienborg er 75.002 voksne, 3.631 studerende, 7.332 børn og unge, samt 1.132 skoleelever.

Besøgende med Copenhagen Card udgjorde på Rosenborg og Amalienborg hhv. 9,7 % og 13,5 %. For Rosenborg er der tale om en stigning på 1,4 % i forhold til sidste år, og for Amalienborg et fald på ikke mindre end 2,5 %.

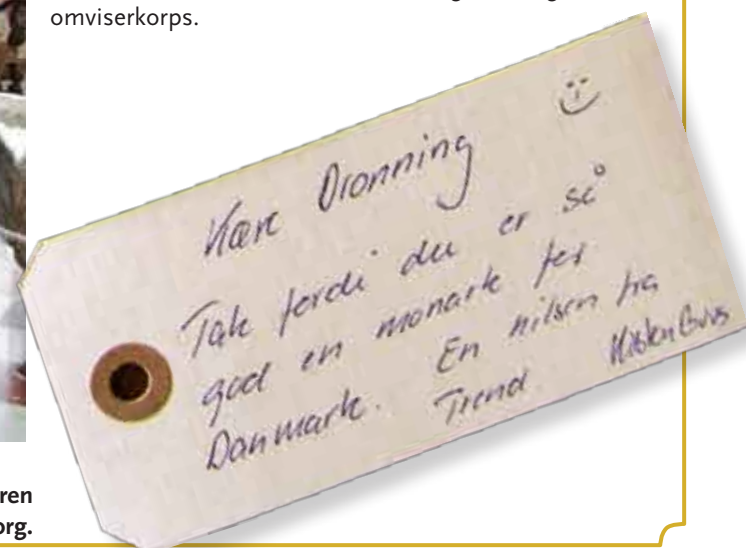
Under stor bevågenhed af dansk og international presse viste museumsdirektøren Ruslands Præsidentfrue Medvedeva og HKH Kronprinsessen rundt på Rosenborg.

OMVISNINGER

Samlingen har et fast korps af tilknyttede omvisere, der kan bestilles ved henvendelse til kontoret. I 2010 gennemførtes på Rosenborg i alt 303 betalte omvisninger, hvoraf de 106 var for skoleklasser. Dertil kom som vanligt en lang række særomvisninger og introduktioner for bl.a. kongehusets medarbejdere, kollegaer fra andre museer i ind- og udland, samt repræsentanter for både dansk og udenlandsk presse.

I forbindelse med officielle besøg er en fremvisning af Rosenborg ofte indlagt i programmet. Ved sådanne lejligheder bliver gæsterne vist rundt af Samlingens direktør eller inspektører. I 2010 har Samlingen haft besøg af Forbundsrepublikken Tysklands præsident Horst Köhler, HKH Kronprinsessen i selskab med Ruslands præsidentfrue Medvedeva, HM Dronning Anne Marie af Grækenland, Folkerepublikken Kinas vicehandelsminister, Koreas præsidentfrue og koreansk handelsdelegation, Kinesisk handelsdelegation, USA's ambassadør og Letlands Ambassadørpar.

Hver gang nye hold af Livgardens soldater skal begynde vagttjeneste på Rosenborg får de en orienterede omvisning. Dette er i det forløbne år blevet varetaget af museumsinspektør Peter Kristiansen med assistance fra Samlingens øvrige omviserkorps.

ØKONOMI OG ARBEJDSPLANER

De Danske kongers Kronologiske Samling er en selvejende institution, hvis opgaver nærmere er præciseret i Museumsloven. Museets driftsøkonomi er baseret på et tilskud fra Kulturministeriet i henhold til museumslovens §16 samt egenindtægter fremkommet ved entréopkrævning, butiks- og fotosalg, forpagtningsafgift fra museets restaurant "Traktørstedet" samt i mindre omfang salg af tjenesteydelser, f.eks. rekvireret konservering og rådgivning. Bevarings-, udstillings-, forsknings- og publikationsprojekter, der ligger udenfor den basale virksomhed, er i reglen afhængig af offentlige særbevillinger eller tilskud fra private fonde. Det ordinære statstilskud, der udbetales af Kulturarvsstyrelsen, udgjorde i 2010 kr. 8.025.475. Hertil kommer kr. 1.338.065 (fem kvartaler) udbetalt som kompensation for gratis adgang for børn og unge.

I et "almindeligt" år svarer det ordinære, statslige tilskud til ca. 30% af det samlede driftsbudget. Sat i relation til enkelte budgetposter dækker statstilskuddet f.eks. knapt nok udgifterne til opsynspersonalet ved Amalienborg- og Rosenborgudstillingerne. Da den statslige løn- og prisregulering alene omfatter statstilskuddet, betyder det, at museet selv skal skaffe midler til 2/3 af disse årlige udgiftsstigninger. Det er derfor nødvendigt, at museet arbejder hen mod en årlig vækst på ca. 5%, hvis aktivitetsniveauet skal holdes. Set i lyset af den generelle samfundsøkonomi med stort set nulvækst i disse år, er det temmelig store krav at stille til en kulturinstitution. Når det i de senere år er lykkedes at opretholde og endda forøge aktivitetsniveauet, skyldes det især to forhold: En regelmæssig regulering af entrépriserne i opadgående retning og en fortsat vækst i besøgstallet. Sidstnævnte forudsætter imidlertid fokus på synlighed og på skabelsen af publikumsrettede aktiviteter i form af særudstillinger, publikationer m.v. – i sig selv udgiftskrævende dispositioner.

2010

Økonomisk set har 2010 været et turbulent år. Den opsparede driftskapital på godt 3,5 mio. kr. medgik i årets første måneder til at dække omkostningerne ved etableringen af særudstillingen *Tro-Styrke-Kærlighed*.

Da Kulturarvsstyrelsen samtidig uden varsel havde ændret på udbetalingen af statstilskuddet, opstod der en likviditetskrisse, som bevirkede at museet måtte indhente en overtræksgaranti hos den faste bankforbindelse. Takket være en nøje økonomisk kontrol og en hurtigt iværksat spareplan lykkedes det at undgå at benytte overtræksgarantien. Der er i løbet af året truffet en række foranstaltninger til forbedring af likviditeten. Der har således været gennemført en omorganisering af butiksdriften, herunder en realisering af en del af det store varelager. Endvidere har bl.a. et fondsstøttet frikøb af en forskningsmedarbejder og en fondsfinansieret konserveringsopgave bevirket, at opbygningen af den driftsreserve, som er nødvendig p.g.a. årets "skæve" indtægtsfordeling, allerede har kunnet etableres med udgangen af 2010 mod forventet først i 2011. Det meget tilfredsstillende resultat, hvad angår besøgstallet, har selvfølgelig væsentligt bidraget til den gode udvikling i museets økonomi.

Museets indtjeningsmuligheder er i meget høj grad afhængig af en række ydre faktorer f.eks. politiske initiativer og udviklingen i den indenlandske såvel som internationale turisme. Der har også, som i de foregående år, i 2010 været foretaget interviews med alle Rosenborgs gæster én uge hver måned, og det har herved kunnet konstateres, at udenlandske besøgende i sommermånederne udgør næsten 70% af alle besøgende, medens andelen af danske og udenlandske gæster i vintermånederne er nogenlunde lige store. Heri er ikke medregnet skoleklasser. Som det ses, er samlingen

altså i høj grad afhængig af den internationale turisme, som i henhold til alle tilgængelige udsagn synes at være i tilbagegang i hovedstadsområdet. Når museets besøgstal alligevel er stigende, må det skyldes, at en stadig større andel af turisterne finder vej til Rosenborg og Amalienborg.

Disse fire piger dansede smukt til afsløringen af portrættet af Hertug Ulrik

Dette er i sig selv meget tilfredsstillende.

Museets ledelse har, overordnet set, valgt at anlægge en forholdsvis konservativ budgetteringslinje, hvor statstilskuddet og et forventet årligt besøgstal på 250.000 gæster i de to museumsafdelinger på Amalienborg og Rosenborg ligger til grund for økonomien. Museets samlede besøgstal beløb sig i 2010 til 325.375 gæster, hvilket betyder en stigning på næsten 42.000 gæster eller næsten 15% i forhold til 2009. Således den internationale krise endnu ikke har sat sig spor i besøgstallet. På Rosenborg er stigningen på knapt 23.000 gæster, medens Amalienborg kunne notere sig en stigning på godt 19.000 gæster. Det kan derfor konstateres, at der over de to seneste år

2009/ 2010 har været en samlet stigning i besøgstallet på omkring 24%. Det gode besøgstal på Amalienborg skyldes bl.a. afholdelsen af de tre planlagte særudstillinger: *Kongelige Inspirationer*, *Margrethe 2* samt *Dronning Ingrid*. Især særudstillingen i anledning af HM Dronningens 70-års fødselsdag og udstillingen, der markerede Dronning Ingrid's 100-års dag var meget velbesøgte. Endelig nød Amalienborgsmuseet også godt af den helt overvældende interesse, som kom det nyistandsatte Frederik VIII's Palæ til del. Der var i den forbindelse etableret et billetssamarbejde med Slots- og Ejendomsstyrelsen. Amalienborgsmuseets særudstillinger blev traditionen tro ledsaget af publikationer. Udstillingspublikationen *Margrethe 2*, har form af en egentlig bog, medens de to andre publikationer er egenproducerede hæfter.

På Rosenborg afholdtes to planlagte særudstillinger. Den 16. februar åbnedes særudstillingen *Tro-Styrke-Kærlighed. Danmark-Sachsen 1548-1709* i overværelse af HM Dronningen, HKH Prinsesse Benedikte, Tysklands Forbundspræsident Horst Köhler samt Sachsens Ministerpræsident Stanislaw Tillich. Udstillingen blev besøgt af ca. 50.000 gæster. Til udstillingen blev der udgivet en dansk udgave af det omfangsrige katalog, som var udarbejdet i forbindelse med udstillingen i Dresden,

dog suppleret med et mindre antal nyskrevne bidrag .

Årets anden udstilling på Rosenborg bar titlen *Pomp og Pragt. Kongemagt og Enevælde*. Udstillingen åbnede i efteråret i slottets riddersal som en markering af 350-året for enevældens indførelse i Danmark. Udstillingen blev frem til lukningen i februar 2011 set af godt 42.000 gæster.

De nævnte særudstillinger har i høj grad trukket på konserveringsafdelingens personale. Blandt andet har dette personale stået for en ombygning af udstillingsudstyret fra den tidligere særudstilling *Tro-Styrke-Kærlighed*, således at disse nye standardmoduler fremover vil kunne bruges på varierende måder i forbindelse med særudstillinger og derved gøre det muligt at opnå besparelser. Konservatorerne har i øvrigt, sideløbende med forberedelserne af særudstillingerne i de to museumsafdelinger, arbejdet på de to ENB-projekter (Genstande af enestående national betydning) Lehmanns musikskab og Wauters-tapeterne. Sidstnævnte projekt er afsluttet med årets udgang. Konserveringspersonalet har endvidere været involveret i årets omfattende udlånsvirksomhed til museer i Danmark, Sverige, Finland, Tyskland, og Italien. En bevilling fra VELUX FONDEN har gjort det muligt at forny belysningen i Rosenborgs Skatkammer. Museets chefkonservator har deltaget i et udviklingssamarbejde med DTU og Risø om udviklingen af nye diodetyper, og det nye Skatkammerlys kan indvies i begyndelse af 2011.

På it-området er der fra Kulturarvsstyrelsen givet midler til projektet "Konge-Connect" og en ny hjemmeside, der også omfatter Amalienborgsmuseet er i tilknytning hertil blevet færdiggjort i 2010. Projektets anden del, som omfatter adgang til oplysninger om de udstillede genstande ved hjælp af strekkoder og smartphones , forventes færdiggjort i foråret 2011.

Riddersalen i brug til *Pomp & Pragt*

2011

Der er ikke principielt sket ændringer i bevillingsgrundlaget for samlingernes drift i finansåret 2011. Der vil dog ske den sædvanlige justering af entrépriserne fra 1. januar 2011, denne gang af gruppe-priserne.

Som ovenfor nævnt, er det lykkedes at forbedre Samlingens økonomi væsentlig i 2010, men af hensyn til den yderligere konsolidering er det besluttet ikke at afholde særudstillinger på Rosenborg i 2011 bortset fra særudstillingen *Pomp og Pragt*, som løber frem til udgangen af februar 2011.

I Amalienborgmuseet videreføres særudstillingen om Dronning Ingrid frem til påske, og i eftersommeren åbnes udstillingen *Gud bevare Danmark*, der vil belyse Kongehusets forhold til Tro og Kristendom gennem tiderne. Der er til sidstnævnte særudstilling indhentet støtte fra en række fonde.

Sideløbende med forberedelserne til disse udstillinger er der taget hul på særudstillingsprogrammet for 2012. Her skal der i Amalienborgmuseet fra januar i anledning af HM Dronningens 40-års regeringsjubilæum vises en udstilling med titlen *Kongelig Galla*. På Rosenborg åbner i februar 2012 en særudstilling om perlernes kulturhistorie.

Takket være en stor bevilling fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal er det blevet muligt at påbegynde den gennem mange år ønskede og tiltrængte restaurering af Frederik III's Marmorgemak på Rosenborg. Istandsættelsen af dette unikke interiør forventes afsluttet medio april 2012. Malerikonserveringen udføres af museets egne konservatorer, medens stukrenoveringen udføres af Peter Funder og den tyske specialist Manfred Ziller. Arbejdet styres af Slots- og Ejendomsstyrelsen.

Fra indgangsrummet i særudstillingen *Tro Styrke Kærlighed*.

GAVER OG TILSKUD

Fonde:

Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond (Elfenbenskatalog Jørgen Hein)	50.000
Novo Nordisk Fonden (Elfenbenskatalog Jørgen Hein)	120.000
Reiner Winkler Stiftung (Elfenbenskatalog Jørgen Hein)	74.394
Augustinus Fonden (Elfenbenskatalog Jørgen Hein)	480.000
VELUX Fonden (LED-belysning i Skatkammeret)	600.000
Dauids Legat for Slægt og Venner (konservering)	40.000
Frantz Hoffmanns Mindelegat (Dronning Ingrid-udstilling)	150.000
Oticon Fonden (Dronning Ingrid-udstilling)	50.000
Kong Christian den Tiendes Fond (Gud Bevare Danmark-udstilling)	15.000
Manufakturhandler Forening i København's Almene Fond (Margrethe 2.-udstilling)	250.000
Augustinus Fonden (erhvervelse af portræt af Hertug Ulrik)	1.673.505
C.L. Davids Fond (erhvervelse af sølvskeer)	16.900
A.P. Møller og Hustru Chastine Mærsk Mc-Kinney Møllers Fond til Almene Formaal (restaurering af Marmorværelset på Rosenborg)	5.000.000

Statstilskud:

Ordinært statstilskud	8.025.475
Kompensation for fri entre for børn og unge	1.056.677
Studierejse	7.012

REGNSKAB

Indtægter	R2010	B2010	R2009	R2008
Entreindtægter	15.199.109	12.500.000	12.402.739	12.032.274
Salg af varer	3.318.230	3.370.000	2.894.621	2.686.243
Statstilskud	9.370.552	8.860.000	10.056.730	9.156.015
Private tilskud og gaver	3.319.799	40.000	3.678.645	447.465
Øvrige driftsindtægter	926.723	1.000.000	1.061.055	997.020
Indtægter i alt	32.134.413	25.770.000	30.093.790	25.319.017
Udgifter				
Lønninger m.v.	19.568.488	186.681.000	19.502.064	20.204.945
Pensioner	216.875	215.000	213.097	207.762
Husleje	1.189.024	1.150.000	1.128.350	1.137.618
Varme, el, vand	721.476	708.000	645.608	551.490
Køb af tjenesteydelser	5.650.527	2.196.000	5.040.787	2.491.408
Køb af varer	2.397.526	1.632.000	3.178.515	2.579.240
Anskaffelser	1.980.522	377.000	256.677	623.985
Reparation og vedligeholdelse	579.376	258.000	433.385	1.184.398
Rejseudgifter	189.668	100.000	152.153	175.779
Repræsentation	100.627	38.000	116.874	85.189
Diverse omkostninger	-657.516	215.000	1.475.930	475.937
Driftsreserve		200.000		
Udgifter i alt	31.936.592	25.770.000	32.152.440	29.717.751
Difference indtægter/ udgifter	197.821	0	-2.058.650	-4.398.734

PUBLIKATIONER

Axel Harms:

DKKS.DK - Samlingens nye hjemmeside, både for Rosenborg og Amalienborg.

Jørgen Hein:

"Fra Sparepenge til Rosenborg. Skatkammersamlinger ved det danske hof" og "Frederik 4." i: Jutta Kappel, Claudia Brink, Jørgen Hein, Peter Kristiansen: *Tro - Styrke - Kærlighed. Danmark og Sachsen - ægteskaber, politiske og kulturelle forbindelser (1548-1709)*, København 2010, p. 79-83, p 229-233 samt kat. nr. 1.1, 70, 2.5, 18-20, 23-27, 35, 37, 43-46, 3.1, 3-4, 10-13, 15-17, 19-24, 26-31, 33-34, 4.1-2, 5-8, 10-13, 16, 18-19, 21, 26-29, 5.1, 3-6, 10, 20-21, 23-24, 27-28, 30, 32, 36-39, 44-45.
 "Isabel de Austria / Isabella of Austria" i: Fernando Checa Cremades (red.): *The Inventories of Charles V and the Imperial Family*, III, Madrid 2010, p. 2601-2638.

Birgit Jenvold:

"Kongelige inspirationer". Udstillingskatalog Amalienborgmuseet 2010. (Redaktion, forord, billedtekster m.m.).
 "Margrethe 2." Udstillingskatalog Amalienborgmuseet 2010 (Redaktion, forord, bidrag til billedtekster).
 "Dronning Ingrid". Udstillingskatalog Amalienborgmuseet 2010 (Redaktion, forord, billedtekster m.m.).
 "Den kongelige tradition - interessen for kunsten" i: *Dronning Margrethe II. Et livsværk*. Udstillingskatalog Skovgaard Museet, Viborg. 2010, s. 39-55.
 "Dagmar and Denmark / Dagmar ja Tanska", i: *Princess Dagmar. Empress Maria Feodorovna/ Prinsessa Dagmar. Keisarinna Maria Fjodorovna*. Udstillingskatalog South Karelia Muurum, Finland. 2010, s. 16-33.

Katia Johansen:

Introduction, *Costume and the textile trade*: Proceedings ICOM's Costume Committee annual conference 2009, Lyon 2010.
 "Parfumeret Tøj" i *Håndarbejdsbladet* #3, 2010.
 Tre artikler til *Dragtjournalen* (dansk dragtpulje) om børnetøj: "Spædbarnsudstyr 1755", "Jakke til en såret prins" og "Puslingen Ane Marie".

"Christian VII's kroningsdragt" pp. 43-59 i *Enevælden på Frederiksborg*, udstillingskatalog, 2010.

"Perfumed Dress and Textiles" pp. 47-52 i *Berg Encyclopedia of World Dress and Fashion*, Vol. 10: *Global Perspectives*, USA 2010.

Jutta Kappel, Claudia Brink: *Mit Fortuna übers Meer. Sachsen und Dänemark - Ehen und Allianzen im Spiegel der Kunst (1548-1709)*. Dresden 2009. Kat.nr. 2.30, 3.6 og 5.2.

Jutta Kappel, Claudia Brink, Jørgen Hein, Peter Kristiansen: *Tro - Styrke - Kærlighed. Danmark og Sachsen - ægteskaber, politiske og kulturelle forbindelser (1548-1709)*, København 2010, kat. nr. 2.30, 3.6 og 5.2.

"Margrethe 2." Udstillingskatalog Amalienborgmuseet 2010 (Bidrag til genstandstekster).
 Genstandstekster til Dronning Ingrid's kjoler, Amalienborg.

Lisbeth Kragh:

"Margrethe 2." Udstillingskatalog Amalienborgmuseet 2010 (tekster og katalog).

Peter Kristiansen:

Jutta Kappel, Claudia Brink, Jørgen Hein, Peter Kristiansen: *Tro - Styrke - Kærlighed. Danmark og Sachsen - ægteskaber, politiske og kulturelle forbindelser (1548-1709)*, København 2010. Redaktør og koordinering af oversættelser.
 "Det heraldiske monument i kapellet på Sønderborg Slot", i Peter Dragsbo (red.): *Christian III's og Dronning Dorotheas anetavler i Sønderborg Slotskirke*, s. 52-65. Sønderborg 2010.

Niels-Knud Liebgott:

Jutta Kappel, Claudia Brink, Jørgen Hein, Peter Kristiansen: *Tro - Styrke - Kærlighed. Danmark og Sachsen - ægteskaber, politiske og kulturelle forbindelser (1548-1709)*, København 2010, s. 9.

"The History of the small Castle in Denmark", i: *Europa Nostra Scientific Council Bulletin* 63, pp. 47-56.

Berit Møller:

Artikel, Frederik VIII's Palæ, Restaurering. Ombygning. Kunstnerisk udsmykning: "Kontrasternes balance."
 Artikler til Samlingens hjemmeside:
 "Musikanterloftet."

"Hvorfor er der så mørkt på Rosenborg?"

"Farverne i empireinteriøret i Frederik 8's Palæ."

"Dronning Sophie Amalie med den 3. arm."

Videoer til Samlingens hjemmeside:

"Der mangler noget – del 1: Dokumentation."

"Der mangler noget – del 2: Rensning."

"Der mangler noget – del 3: Retouchering."

Britta Streatfield:

"Dronning Ingrid" Udstillingskatalog Amalienborgmuseet 2010 (katalog).

FORSKNINGSPROJEKTER

Gunnar Adriansen (projektansat):

Gud bevare Danmark. Kongehuset, Kirken og Kristendommen. Forskning i forbindelse med planlægning af særudstilling på Amalienborgmuseet i 2011.

Tom Feilberg:

Pragtskab udført 1757 af C.F. Lehmann med selvspillende fløjte- og trompetværker. I samarbejde med Musikhistorisk Museum / Nationalmuseet. Rekonstruktion af det automatiske musikværk i C.F. Lehmanns skab fra 1757. I samarbejde med Musikhistorisk Museum / Nationalmuseet.

Axel Harms:

"Konge Connect" - Digitale medier og nye teknologier i museumsformidling.

Jørgen Hein:

"Elfenben". Bestandskatalog over Rosenborgs samling af elfenben og narhvaltand.

Birgit Jenvold:

Projekter i forbindelse med Amalienborgmuseets egne særudstillinger og bidrag til andre museers udstillingskataloger.

Lisbeth Kragh (projektansat):

Hendes Majestæt Dronningens liv og virke i forbindelse med særudstillinger.

Peter Kristiansen:

"Kongelige Våbenanetavler" og "Signetsamlingen på Rosenborg".

Hanz Nyström:

Implementering af energibesparelser ved benyttelse af højkvalitets LED belysning. I samarbejde med DONG Energy, Lumodan, OSRAM, Thermex og Teknologisk Institut.

Anne Cathrine Wolsgaard Iversen (projektansat):

Amalienborgmuseets kunstsamling i forbindelse med et registrerings-, bevarings- og formidlingsprojekt.

FOREDRAG O.A. FORMIDLING

Axel Harms:

Omvisninger og interviews til TV-hold fra bl.a. Rusland, Italien og Danmark. Interview i Aftenshowet på DR1 om portrættet af Hertug Ulrik. Vært ved flere sessioner under NODEM2010-konferencen.

Jørgen Hein:

Freunde des Grünen Gewölbe, Dresden. Pressglas-Korrespondenz 8. Internationale Træf - Rosenborgs glas. Nationalmusei Venner (Stockholm): Christian VIII's Palæ, Christian VII's Palæ og Rosenborg. Den Litauiske premierminister Andrius Kubilius.

Birgit Jenvold:

Omvisninger og introduktioner på Amalienborgmuseet, herunder i særudstillinger, for bl.a. Kongehusets ansatte, danske og udenlandske kollegaer og pressefolk. Tilrettælgelse af forelæsningsrækker for Folkeuniversitetet i samarbejde med Hendes Majestæt Dronningens Håndbibliotekar, dr.theol. Christian Gottlieb.

Katia Johansen:

Om *Kongedragter.dk* (for Textile Society of America, Nebraska USA); 2 kinesiske dukker (ICOM Shanghai); Dronning Ingrid's dragter for Folkeuniversitetet; Parfumerede tekstiler for Håndarbejdsmessen, Fredericia.

Peter Kristiansen:

Rundvisning for medlemmer af Vest-Agders Fylke, bestyrelsen for Østfyns Museum, samt foredrag for Jægersborg menighedsråd.

Niels-Knud Liebgott:

I Selskabet for Historie, Litteratur og Kunst; Det Kgl. Nordiske Oldskriftselskab/ Folkeuniversitetet, Europa Nostra Scientific Council i Istanbul ("A short History of Christiania in Copenhagen").

Berit Møller:

Konservatorskolen, PHD-seminar (nov): Titel: *A Restoration Subject*. Om undersøgelse af det etiske og æstetiske samspil mellem konserveringsfagene på en museumssamling med mange forskellige genstands/ materialegrupper. Studiebesøg i Lund, Lunds Domkirke mm.

SÆRUDSTILLING
MARGRETHE 2.
8. APRIL - 19. SEPTEMBER 2010

Amalienborgmuseet
Amalienborg, København
www.amalienborgmuseet.dk

SÆRUDSTILLING
DRONNING AF DANMARK
10. APRIL - 1. AUGUST 2010

Det Nationalhistoriske Museum
Frederiksborg Slot, Hillerød
www.frederiksborgslot.dk

Solskinsprinsesse og statsoverhoved

I anledning af HM Dronning Margrethe 2.'s fødselsdag slår Amalienborgmuseet og Det Nationalhistoriske Museum dørene op for to store særudstillinger om Dronningen.

 Løs billet til sommerens to store udstillinger for 100 kroner. Fællesbilletten kan købes på begge museer.

KURSER, KONGRESSER, MØDER

Tom Feilberg:

Samarbejdsudvalgs-arbejde.

Konservatoprgruppens faglige udflugt til Lund. Studiekreds om træ med deltagere fra Rosenborg, Hoffet og Nationalmuseet. Deltagelse i møde om bevaringsplaner, afholdt af KEP. Studiekreds om intarsia med deltagere fra Rosenborg, Nationalmuseet og Frederiksborgmuseet. Undervisning på konservatorskolen (Kunstlinien) i "Træ, træsorter og konstruktioner". Deltagelse i møbelsymposium i Amsterdam (Wood and Furniture Conservation).

Axel Harms:

Diplomuddannelse i museumsledelse. (2010-2012)
Internationalt formidlingsseminar i Nyborg.
NODEM 2010 - International conference om digital formidling på museer.
Kurér til Veneria Reale, Torino.

Birgit Jenvold:

ICOMs ICFA-komités møde i Oxford.

Katia Johansen:

ICOM Costume München 8.-11. september; ICOM Triennial Shanghai 7.-13. november (støtte til begge fra KUAS); Textile Society of America Nebraska 6.-10. oktober; forberedende møde for ICOM Costume i Beograd 12.-15. september.
Kurérrejser til/ fra Dresden; til Stockholm.

Peter Kristiansen:

Deltog i MUSUND-seminar på Dunkers Kulturhus, Helsingborg om Museernes fremtid. Kurér til Schloss Charlottenburg, Berlin.

Niels-Knud Liebgott:

Chateau Gaillard Conseil Permanent i Braubach og Bruxelles, Chateau Gaillard Conference i Rindern/ Cleve, Royal Residences Network i Bruxelles, Europa Nostra Scientific Council i Istanbul. Udstillingsåbninger i Dresden, Berlin og Istanbul.

Steffen L. Pedersen:

The London House Course, ved The Attingham Trust's kursus i London.

UDLÅN

I løbet af 2009 har der været udlånt genstande til nedenstående museer og udstillingssteder i ind- og udland:

Grünes Gewölbe, Dresden

til udstillingen *Mit Fortuna übers Meer*
24.8.2009 - 4.1.2010

Palazzo Strozzi, Firenze

til udstillingen *Trompe-l'oeil. Arte e illusione dall'antichità al contemporaneo*
16.10.2009 - 24.1.2010

Schloss Charlottenburg, Berlin

til udstillingen *Cranach und die Kunst der Renaissance unter den Hohenzollern*
31.10.2009 - 24.1.2010

Københavns Bymuseum, København

til udstillingen *På cykel i København*
21.11.2009 - 1.8.2010

La Venaria Reale, Torino

til udstillingen *Knights. From Templars to Napoleon*
26.11.2009 - 2.5.2010

Museo degli Argenti, Palazzo Pitti, Firenze

til udstillingen *The Art of Excellence. The Gems Collection of the Medici and its Fortunes from 15th to the 18th Century*
25.3.2010 - 27.6.2010

Staatliche Kunstsammlungen, Dresden. Japanisches Palais, Dresden

til udstillingen *Triumph der blauen Schwerter. Porzellan für Adel und Bürgertum 1710-1815*
8.5.2010 - 29.8.2010

Staatliche Kunstsammlungen, Dresden. Ephraim-Palais, Berlin

til udstillingen *Fascination of Fragility. Masterpieces of European Porcelain*
9.5.2010 - 29.8.2010

Etelä-Karjalan museo, Lappeenranta

til udstillingen: *Tanskan prinsessan Dagmarin - Keisarinna Maria Fjodorovna*
9.5.2010 - 21.8.2010

Danmarks Industrimuseum, Horsens

til udstillingen *Kongelig Hofleverandør*
21.6.2010 - 30.9.2010

Staatliches Museum, Schwerin

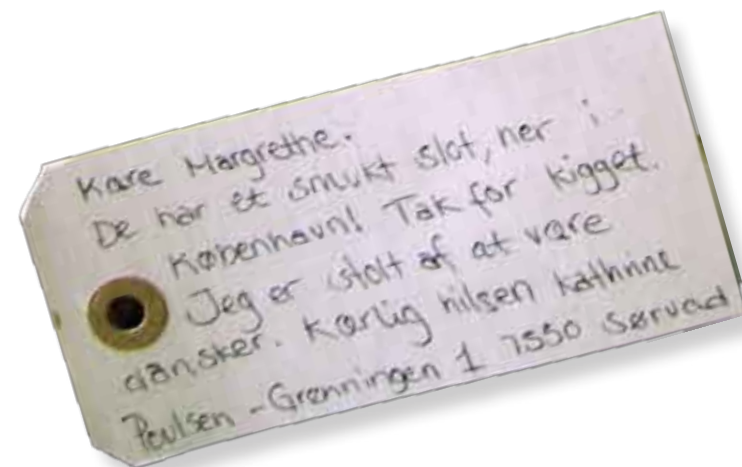
til udstillingen *Botanik auf der Tafel. Das Flora Danica Service*
27.9.2010 - 7.11.2010

Nationalmuseum, Stockholm

til udstillingen *Härskarkonst. Napoleon - Karl Johan - Alexander*
29.9.2010 - 23.1.2011

Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot, Hillerød

til udstillingen *Den danske Enevælde 1660-1848*
15.10.2010 - 21.2.2011

STUDIEBESØG

Tilrettelagt af Birgit Jenvold:

Museumsdirektør Klaus Weschenfelder, Schlossmuseum Veste Coburg.

Tilrettelagt af Peter Kristiansen:

En gruppe fra Statens Museum for Kunst for at se på blomstertegninger, udført af Maria Sibylla Merian. Museumsdirektør Klaus Weschenfelder, Schlossmuseum Veste Coburg.

Udvekslingsprojekt:

I forbindelse med Samlingens medlemskab af Royal Residences Network var der blevet oprettet et EU-udvekslingsprojekt. Således fik Anna Ekielska-Nardal fra Wilanov-slottet i Warszawa, Polen, en måneds studieophold på Rosenborg Slot.

ERHVERVELSER

Rosenborg:

Hos Weiss Gallery i London blev Samlingen opmærksom på et helfigursportræt, formentlig udført af Jacob van Doort, af Hertug Ulrik, Christian 4.s yngste søn i ægteskabet med Dronning Anna Cathrine. Portrættet, som må være udført o. 1615-20, viser den lille hertug i en fodlang, pragtfuld dragt - og ved hans side en springende hund. Portrættet blev erhvervet med støtte fra Augustinus Fonden og præsenteret på Rosenborg den 17. nov. 2010 af H.K.H. Prinsgemalen og hans barnebarn H.K.H. Prins Christian (i selskab med sin mor, H.K.H. Kronprinsessen).

Fra Museet på Koldinghus modtaget fem sange fra perioden 1823-63 vedrørende begivenheder i den kongelige familie.

Amalienborg:

Fra Hendes Majestæt Dronningen er modtaget mange betydelige genstande til samlingen, bl.a. en hofdamekjole samt cykel, barne- og dukkevogn og andre genstande fra Dronningens barndom. Fremhæves må også, at museet fik overdraget en ganske særlig samling fra boet efter Dronning Ingrid, som Hendes Majestæt Dronningen huskede og fremdrog i anledning af særudstillingen om Dronning Ingrid: I forbindelse med forberedelserne til renoveringen af Frederik 8.s Palæ blev der i et skunkrum fundet nogle gamle papkasser. Disse viste sig bl.a. at indeholde tøj fra Dronning Ingrid's barndom, som var sirligt opbevaret og pakket ned med tilhørende forklarende sedler skrevet af Dronning Ingrid selv. Enkelte af disse fint bevarede drager kom allerede inden registrering som nye museumsgenstande med på særudstillingen om Dronning Ingrid og medvirkede smukt til illustrering af barndommen som svensk prinsesse i begyndelsen af 1900-tallet.

Det var ligeledes Hendes Majestæt Dronningen, der sammen med Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte ved besøg i udstillingen "Dronning Ingrid" overdrog nogle for søstrenes mor meget karakteristiske genstande til museet. Blandt disse er tommestokken, der altid fulgte Dronning Ingrid som uundværlig del af håndtaskens indhold. En dronnings opgaver er mangfoldige, og som husfrue i en stor bedrift vidste Dronning Ingrid aldrig, hvornår det kunne være praktisk at have et måleværktøj ved hånden.

Fra Museet på Sønderborg Slot er modtaget et antal fotos af Christian 10. i forskellige offentlige sammenhænge fra tiden omkring Genforeningen og frem.

Blandt årets gaver fra andre givere kan nævnes et antal velbevarede løssblade fra bl.a. "The Illustrated London News" fra 1863 med omtaler og illustrationer vedrørende Grækenlands Kong Georg 1. og Prinsesse Alexandra af Wales (begge børn af Christian 9. og Dronning Louise). De næste 150 år gamle tryk blev sendt til museet med almindelig post og en venlig hilsen af en historisk interesseret privatperson i Grækenland.

VEDTÆGTER

De Danske Kongers Kronologiske Samling er oprettet ved kgl. resolution af 14. juni 1854, givet af Frederik 7., og har følgende ordlyd:

Vi ville allernaadigst, at følgende paa Vort Slot Rosenborg værende Samlinger og Gjenstande, nemlig Kronings-insignierne med Kronjuvelerne og Diamanterne samt de øvrige Gjenstande, der opbevares i de saakaldte Regalieskabe, den egentlige chronologiske Samling, adskillige til Afbenyttelse ved høitidelige Lejligheder bestemte Apparater, saavelsom andre forskjellige Sager, saasom Flora-danica-Stellet, Glassamlingen mm. desl., samt det egentlige Slotsbyggningsinventarium herefter skulle udgjøre een Samling under navn af den chronologiske, at denne Samling betragtes som det Kongelige Huses uafhængelige Eiendom, arvelig fra Konge til Konge, og at den henlægges under Overbestyrelse af den af Vore Ministre, der har Foredraget i de Sager angaaende Vort Kongelige Huus, altsaa for Tiden Udenrigsministeren, samt Overhofmarskallen tilligemed den, som Vi ellers maatte finde for godt dertil at forordne.

Bestyrelsen udgøres af Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen og Kulturministeren.

Direktør:

Kabinetssekretær, kammerherre Niels Eilschou Holm

Museumsdirektør:

Kammerherre, Cand.art Niels-Knud Liebgott

Museets officielle navn:

De Danske Kongers Kronologiske Samling, Rosenborg og Amalienborg.

Rosenborg Slot:

Øster Voldgade 4A
1350 København K.
Tlf. 33 15 32 86.

Amalienborg Slot:

Christian VIII's Palæ
1257 København K.
Tlf. 33 12 21 86.

Museumskategori:

Kulturhistorisk Museum.

Museets formål og emnemæssige Indhold:

Med udgangspunkt i malerier, møbler og andre genstande, som har tilknytning til den danske kongefamilie, er samlingens formål at fremstille en del af Danmarkshistorien fra Christian 4.s regeringstid til nutiden.

DRONNING INGRID

Særsudstilling i anledning af 100 året for dronning Ingrid's fødsel 2. oktober 2010 - 28. marts 2011

AMALIENBORGMUSEET

REVISION

Revision:

Samlingens økonomiske revision ved afdelingschef Annie Nørskov og kontorchef Anne Aagaard har i 2010 revideret årsregnskabet for 2009. Revisor har påtegnet årsregnskabet og afgivet revisionsprotokollat.

Revisionen har omfattet: Kontrol af beholdningskonti, analyse af bogholderiets enkelte driftskonti, stikprøvevis bilagsrevision, revision af årsregnskab samt forvaltningsrevision.

Genstandsrevision:

Arkivar Steen Nottelmann fra Royal Copenhagen og fuldmægtig i Kulturministeriet Peter Navntoft afholdt revision den 1. november - først på Rosenborg og siden på Amalienborg. På Rosenborg reviderede man indholdet af Bronceværelset, vær. 20. Her konstateredes det, at to indskudsstykker fra dronning Caroline Amalies ovale spejlplateau ikke var tilstede, som angivet i pladsregistranten. Efter to dage blev de genfundet på magasin, hvortil de var flyttet i 2006. Samtidig blev henvisninger til plads- og magasinregistrarer opdateret.

På Amalienborg gennemgik man placering og registrering af 20 sølvbægre og -pokaler i Christian 10.s arbejdsværelse. Her udbad man sig oplysninger om registreringen af den omfattende mængde af bøger. Museet oplyste, at bøger er ejede og registreret af Hendes Majestæt Dronningens Håndbibliotek, men uddeponeret til Amalienborgmuseum. Efterfølgende gennemgik man placering og registrering af 20 piber og pibebakker i Frederik 9.s arbejdsværelse. Revisionen gav ikke anledning til bemærkning.

TILLIDSPOSTER

Niels-Knud Liebgott:

Udpeget til officiel rådgiver for det Litauiske Kulturministerium vedr. genopførelsen af det Storhertugelige Palads i Vilnius, Indvalgt i Europa Nostra Scientific Council. Forstander for Det Kongelige Selskab for Fædrelandets Historie. Vicepræsident for Det Kgl. Nordiske Oldskriftselskab, Bestyrelsesmedlem i: ICOMOS-Danmark, Den Kongelige Udstillingsfond, Europa Nostra Danmark, Dronning Margrethe II's Arkæologiske Fond samt Selskabet til udgivelse af danske Mindes-mærker. I præsidiat for Museet for Religiøs Kunst, Medlem af Conseil Permanent for Borgforsker-kongressen Château Gaillard og af Tranquebar-komiteén. Medlem af Selskabet for Dansk Kulturhistorie. Medlem af Selskabet for Historie, Litteratur og Kunst. Medlem af præsidiat for International Club Copenhagen. Konsulent for Middelaldercenteret på Bornholm. Medlem af Det rådgivende udvalg og censor ved Turistføreruddannelsen ved RUC. Censor i faget Kunsthistorie ved Universiteterne i København og Århus. Inventarrevisor ved Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot. Områdekonsulent ved Danmarks Nationalleksikon i Middelalderarkæologi. Fagkonsulent for Gyldendals Leksikon.

Axel Harms:

Medlem af styregruppen for ODMs internationale formidlingsseminar.
Medlem af styregruppen for NODEM 2010.
Medlem af formidlingsnetværkets styregruppe.

Jørgen Hein:

Medlem af repræsentantskabet for Ole Rømer Museet og Byhistorisk Samling og Arkiv, Sekretær i Selskabet for Dansk Kulturhistorie. Medlem af styregruppen for Kunstammerprojektet. Medlem af Det Kongelige Selskab for Fædrelandets Historie.

Birgit Jenvold:

Medlem af ICOM: ICFA-International Committee for Museums and Collections of Fine Arts.

Katia Johansen:

Præsident for ICOMs Costume Committee 2010-13. September 2010 udpeget af ICOM Director General Julien Anfruns til medlem af ICOM's Strategic Planning Committee 2010-2013

Peter Kristiansen:

Kasserer i Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring. Indvalgt i bestyrelsen for Kulturnatten i København. Medlem af styregruppen for MUSUND. Medlem af Redaktionsrådet for Heraldisk Tidsskrift.

Berit Møller:

Medlem af Vidensgruppen omkring restaureringen af Frederik 8.s Palæ, Amalienborg. Medlem af ICOM CC. Medlem af Områdeudvalget for Konservering. Statens Værksteder for Kunst og Håndværk (Akademirådets repræsentant). Censor på Det Kongelige Danske Kunstakademi, Konservatorskolen, Kunstlinien.

Hanz Nyström:

Bestyrelsesmedlem i Tværfagligt Netværk under DKM. Tovholder i TG Light (Target Light).

MEDLEMSKABER

ARRE

Association Résidences Royales Européenne

CAB

Castles around the Baltic

DMCBRK

Danske Museers Center for Bevaring og Restaurering af Kunst

FDSM

Foreningen af Danske Special Museer

Heraldisk Selskab

ICAA

International Council of Museums of Applied Arts

ICOM

International Council of Museums

IIC

The International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works of Art

NKF

Nordisk Konservatorforbund

ODM

Organisationen af Danske Museer

Ordenshistorisk Selskab

SKM

Skandinavisk Museumsforbund

UKIC

United Kingdom Institute for Conservation

VDR

Verband der Restauratoren

PERSONALE

Direktør:

Kammerherre Niels Eilschou Holm, dr.jur.

Museumsdirektør:

Kammerherre Niels-Knud Liebgott, cand.art. Daglig leder.

ROSENBORG

Museumsinspektører:

Jørgen Hein, cand.mag.

Peter Kristiansen, cand.arch.

Axel Harms, cand.mag.

Kontor:

Gitte Bruun Lassen, kontorfuldmægtig (tiltrådt 1. jan. 2010)

Marianne Arnold, overassistent

Kirsten T. Christiansen, overassistent

Mathilde Hansen, overassistent

Teknisk personale:

Erik H. Larsen, museumsdepot

Mette Lohse, vagtmester

Ole Madsen, museumshåndværker

Kirsten Munck, museumsbutikschef

Opsynspersonale (deltid):

Knud Andersen, Søren Asp, Kai Bang, Hannah Bitton, Karin Blumensadt, Nette Børkdal, Kenneth Dürr, Jørgen Enge, Inge Lise Fürst, Dorte Glüsing, Erik Grenaa, Kasper Greve, Elisabeth Hagland, Christina Hansen, Denis Hansen, Rune Jakobsen, Max Jensen, Erik Jeppesen, Rakul Johansen, Søren Johansen, Allan Lauridsen, Irvin Leisner, Taeko Møller, Anni Nielsen, Marina Nielsen, Hartmout Solmsdorff, Lea Stenfeldt, Ninja Theuerkauf, Jesper Thomsen, Gertrud Vabamäe, Juhan Vabamäe.

Omvisere:

Tyge Andersen, Kathrine G. Bjerregaard, Nette Børkdal, Line Lærholm-Bengtsen, Preben Mellbye-Hansen, Lars Riis Hansen, Per Nielsen, Steffen L. Petersen, Lasse Rodewald, Hartmut Solmsdorff, Juhan Vabamäe, Jon R. Volquartz

Projektansat videnskabeligt personale:

Mette Lemvigh-Müller (bibliotek)

Udvekslingsprojekt:

I forbindelse med Samlingens medlemskab af Royal Residences Network var der blevet oprettet et EU-udvekslingsprojekt. Således fik Anna Ekielska-Nardal fra Wilanov-slottet i Warszawa, Polen, en måneds studieophold på Rosenborg Slot.

Skånejob:

Ole Thamdrup, cand.mag.

Traktørstedet Rosenberg

Forpagter pr. 1. jan. 2009: Rasmus Jakobsen og Jean-

Francois Koplan

AMALIENBORG

Museumsinspektører:

Birgit Jenvold, mag.art., daglig leder

Axel Harms, cand.mag.

Kontor:

Jacob V. Madsen, overassistent

Teknisk personale:

Esther Madsen, vagtmester

Rengøring:

Charlotte Antonsen

Thomas Christensen

Maria Grønkjær

Bettina Suddergaard

Pernille Palmelund Sørensen

Opsynspersonale (deltid):

Tyge Andersen, René Bobirk, Anne Brit Christensen, Thomas Christensen, Trine Elmakies, Mette Katrine Hansen, Steen Hougaard (død 13.1.), Elise H.B. Jensen, Camilla Kagstrup, Maria Malling, Cirkeline Martinussen, Birgitte Bardtrum Momme, Eva Nørgaard (barselsorlov fra 1.5.), Steffen L. Petersen, Vibeke Sass, Bettina Suddergaard, Vibeke Søndergaard, Betty Sørensen, Lene Sørensen

(tiltrådt 1.7.), Pernille Palmelund Sørensen, Bodil Aagerup.

Omvisere:

Mette Katrine Hansen, Esther Madsen, Birgitte Bardtrum Momme, Steffen Petersen

Projektansat videnskabeligt personale:

Lisbeth Kragh Larsen, cand. mag. (fratrådt 1.5.)

Gunnar Adriansen (tiltrådt 27.5.)

Anne Cathrine Woldsgaard Iversen (tiltrådt 1.8.)

Praktikanter:

Signe Ethelberg, cand. scient. soc., vedr. EU-puljeansøgninger

Britta Streatfield, stud.mag. (april - sept.)

Lene Eklund-Jürgensen, stud.mag. (sept. - dec.)

Studentermedarbejder:

Ditte Thisgaard Jensen (fratrådt 30.6.)

Christopher Sand-Iversen (tiltrådt 1.6.)

KONSERVERING

Konserveringspersonale:

Hanz Nyström, ledende konservator

Tom Feilberg, konserveringstekniker

Gunhild Hvass, konserveringstekniker

Katia Johansen, konservator

Berit Møller, konservator

Satsuki Nudeshima, konserveringstekniker

Majken Thorvildsen, konserveringstekniker (projektansat)

Mette Vejgaard Petersen (deltidsansat) til opstilling af

Dronning Ingrid's kjoler.

Marianne Hvass Petersen ca. 3 måneder til opstilling af dragter til udstilling på Frederiksborg Slot.

KOLOFON

Redaktion: Peter Kristiansen

Tilrettelæggelse: Axel Harms

Udgivet juli 2011

Oplag: 200

Tryk: Narayana Press

ISBN: 970-87-89542-90-4

